

Ismeretterjesztő a jó csapadékvíz-gazdálkodási gyakorlatokról

@EU_ENV; Twitter

Települési környezetvédelmi infrastruktúra- fejlesztések

*a helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése és a környezeti
káresemények megelőzése érdekében.*

Tarján csapadékvíz- elvezetésének fejlesztése

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tarján csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése

vízvezetés fejlesztése a SZIGET VENDÉGLŐ MELLETTI VÍZFOLYÁS térségében

Projekt azonosító száma:

TOP-2.1.3-16-KO1-2017-00012

Tarján Község Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében 50 000 000 Ft Európai Uniói támogatás segítségével **megoldja a település csapadékvíz-elvezetését!**

A településen a **nagyobb vizek biztonságos levonulása** érdekében a medret folyamatosan jó karban kell tartani. A patak a házak konyhakertjének végében folyik, s esetenként károk keletkeznek a haszonnövényekben, így a további problémák elkerülése érdekében úgy döntött az Önkormányzat, hogy a **kritikus szakaszon burkolt medret épít**, mert így a meder karbantartása minimálisra csökkenthető. A burkolt meder kialakítására tehát indokolt, mert ezzel a patak vízszállító képessége megnő, a meder karbantartási szükséglete minimálisra csökken.

A fejlesztés a **Bicskei és a Csalogány utcák térségében**, összefoglaló néven a Sziget Vendéglő melletti vízfolyás térségében valósul meg, mintegy 800 méter hosszon.

A településen **megvalósul a csapadékvizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése**, a belterületeken áthúzódó vízfolyások és belvízcsatornák, belvíz elvezető rendszerek rendezése.

© Urban Rain Systems

© RainwaterTanksDirect

Olyan meder burkolat kerül kialakításra, amely **biztosítja a vizek biztonságos, kártétel nélküli levezetését**, nem hagyja figyelmen kívül hosszú távon a **meteorológiai viszonyok változását**, környezetbe, tájba illeszkedik, a frekvenciát, központi helyeken **esztétikus, látványelemként is funkcionál**, tartós, hosszú élettartamú, és a lehető legkevesebb karbantartási, fenntartási igénye van. A burkolt meder kialakításakor fontos szempont, hogy minél inkább a természetes úton, spontán kialakult formációt kövesse.

A nyílt patakmeder **meder stabilizálása, mind horizontális, mind vertikális értelemben megtörténik**. Javításra kerülnek a karbantartási munkák feltételei, egyszerűbbé téve a meder tisztántartását, fenntartását. A meder rendezése **burkolt meder kialakításával** végződik. A fejlesztési szakasz a Kenderesi úti híd alvízi oldaltól a Szent István úti híd + 207 fm szakaszig tart.

A beruházás által megvalósuló műszaki beavatkozások célja az érintett területre **le hulló csapadék biztonságos bevezetése a befogadóba**, átlagos esőzések idején a **területen élők komfortérzetének javítása**, nagyobb esőzésekkor a **belterület és az ingatlanok megóvása a vízkártól**. Biztosítani kell, hogy a lehullott csapadék a járdák, utak helyett az árkokban gyülekezzen össze.

© UK-Geotherm

Miért fontos vizeink védelme?

Jelenleg Földünk teljes vízkészlete 1,4 milliárd km³. Noha a Föld felszínének közel háromnegyedet részét víz borítja, ennek a hatalmas **vízmennyiségnek csak egy része használható fel az emberiség számára**. Merthogy a teljes vízkészlet 97 %-át a tengerek, óceánok teszik ki. Jórészt tehát emberi fogyasztásra alkalmatlan.

A teljes vízkészletből mindössze 0,003 % bolygónk becsült édesvízkészlete. Könnyebben érzékelhető e csekély mennyiség, ha elképzeljük, **ezer vízcseppből csupán 3 cseppnyi víz édesvíz**. Mi több, ennek is a kétharmad része fagyott állapotban van jelen^{1;2}.

Az eltűnő vízbázisok és a népességszám növekedése miatt bekövetkező **vízhiány sajnos már az emberiség jelentős részét érinti**. Félelmetes belegondolni, hogy 2025-re (a WHO előrejelzése alapján) az emberek mintegy fele vízhiányos területeken fog élni³.

VÍZKÉSZLETÜNK **3 %-A**
ÉDESVÍZ, ÉS ENNEK
KÉTHARMADA
FAGYOTT ÁLLAPOTBAN VAN

© W. P. Lab

A vízhiány egyik oka a mindenki számára érzékelhető klímaváltozás. A **klímaváltozás hatásai Magyarországon** is éppúgy észlelhetők, mint a világ többi részén, sőt, hazánk sajnos a legmagasabb sérülékenységi területbe tartozik^{4;5}.

¹ Szalkay Csilla: Édesvízért folyó konfliktusok a világban és kialakulásuk lehetőségei Magyarországon, 2004

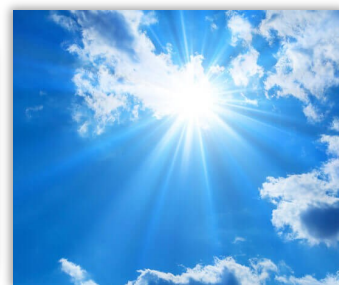
² Forrás Vízörző Civil Hálózat honlapja: A föld vízkészlete, 2019

³ Tóth Judit: Klíma-apokalipszis: 2025-re a Föld lakóinak 2/3-a vízhiánnyal küzd majd, 2016.12.11

⁴ The United Nations World Water Development Report, 2014

⁵ Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (Kötháló): A klímaváltozás hatásai, következményei, és az alkalmazkodás lehetőségei, 2011

Mindnyájan ismerjük a sokat hangoztatott hatásokat, mint a jégsapkák olvadása, vagy a tengerszint emelkedése. Azonban a klímaváltozásnak számos olyan közvetett hatása is van, amit itthon, akár **saját kertünkben, közvetlen környezetünkben is tapasztalhatunk:**

© Safety Glasses USA

Szélsőséges időjárási jelenségek (pl. viharok, árvizek, földrengések, hurrikánok, hőség hullámok, erdőégések, aszályok, stb.) gyarapodnak, **kiszámíthatatlanná válik az időjárás**

Az invazív növényfajok és kártevők egyre ellenállóbbak, és ezzel **kiszorítják a haszonnövényeinket**

Termésveszteség, termés kiesés, paraziták okozta károk, ezáltal **költségesebb a gazdálkodás**

Az emberek számára veszélyes **betegségek, járványok** gyarapodnak, az UV-sugárzás erősödik, pollenek gyakrabban váltanak ki allergiát, a frontérzékenység erősödik

Egyes fajokat **fokozottan védenünk kell**, például a méheket a beporzás miatt

© Lya_Cattel
Getty Images

Mindazonáltal, **hazánk az édesvíz készlet szempontjából szerencsésnek számít** a világ sok más országához képest. Magyarország területe ugyanis nem tartozik a vízhiánnyal érintett térségek közé. Itthon egyelőre ismeretlen a korlátozott vízhozafférés fogalma.

Éppen ezért sem feltétlenül érezzük égetően fontosnak a vizeink védelmét. Mégis az, hisz vizeink (az esővizet is beleértve) által összeköttetésben vagyunk Földünk összes területével. **Vizeink szennyezése, pazarló használata visszafordíthatatlan károkat okozhat, az ivóvíz csak részlegesen megújuló erőforrásunk.**

Mindannyiunknak egyéni felelőssége, hogy tudatosan kezeljük a vízfogyasztásunkat, és odafigyeljünk vizeink állapotára. Erre számos lehetőségünk van, akár a mindennapi rutin, a mezőgazdasági tevékenységek, vagy a fogyasztói döntéseink részeként is. Már akkor is sokat teszünk a **vízpazarlás elkerüléséért**, ha csak annyi vizet használunk mosáshoz, főzéshez, mosakodáshoz, amennyi feltétlenül szükséges, illetve, ha a háztartásokban keletkező szürkevizet újrahasznosítjuk.

Ezen túl, úgy tervezzük a mezőgazdasági munkálatokat, kertjeink gondozását, hogy az a **lehető legkevesebb fölösleges vizet használja** föl, például a csepegtető öntözés előnyben részesítése, az esőztető öntözés elkerülése, az esővíz gyűjtése, kút fúrása a vezetékes víz használata helyett, a gyakoribb talajlazítás, talajtakarás, vagy a növényeink elhelyezése (lejtőhelyzet kihasználása, bakok létrehozása) által.

© The Micro Gardener

© Femina

A **tudatos vízfelhasználás** része a vizeink védelme, a víztakarékos életmód folytatása, mások ösztönzése a tudatosságra, vagy akár bizonyos termékek vásárlásának csökkentése is. Hisz, vannak olyan termékek, élelmiszerek, amelyek előállításához nagymennyiségű vízre van szükség. Például, egy olyan hétköznapi termék esetében, mint a teafilter. Egy csésze tea előállításához ugyanis 40 liter vízre van szükség. A legvízigényesebb termék listáját azonban a marhahús vezeti; egy kilójához nem kevesebb, mint 16 000 liter víz szükséges⁶.

⁶ Varga-Sebestyén Benjámín: „Az édesvíz lesz a XXI. század olaja? Hogyan befolyásolhatja a vízkérdés hazánk geopolitikai helyzetét?”, 2018

Miért fontos a lakosok számára a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése?

Jövőbeli víz okozta károk elkerülhetők

A vizek helyben tartása fontos környezetünk tisztasága és védelme, a vízpazarlás elkerülése, és a hatékonyabb vízgazdálkodás érdekében. A beruházással elkerülhetők a jövőbeli víz okozta károk, és csökkenthető azok kialakulásának kockázata.

© Neat & Clean

Tisztább és biztonságosabb környezet

Tisztább és biztonságosabb környezetet és szebb utcaképet ad. Ehhez azonban szükséges az is, hogy a városlakók a megépült, megújított csatornarendszert rendeltetés szerint használják, és gondozzák annak környezetét.

Hatékonyabb vízgazdálkodás

Ösztöni a helyi lakosokat a gondozott utcakép megtartására, a környezet tisztán tartására, és a vizek helyben tartásának fontosságára. Ezzel együtt, a hatékonyabb vízgazdálkodás módjaira is, mint a csapadékvíz gyűjtése és felhasználása a háztartásokban, kertekben, amely pénztárcakímélő és környezettudatos.

Hogyan járulhatunk hozzá a fejlesztéssel érintett helyi lakosként a hatékony vízgazdálkodáshoz?

Mindig **tartsuk tisztán** a víz-elvezető árkokat!

Ápoljuk az **utcaképet!**

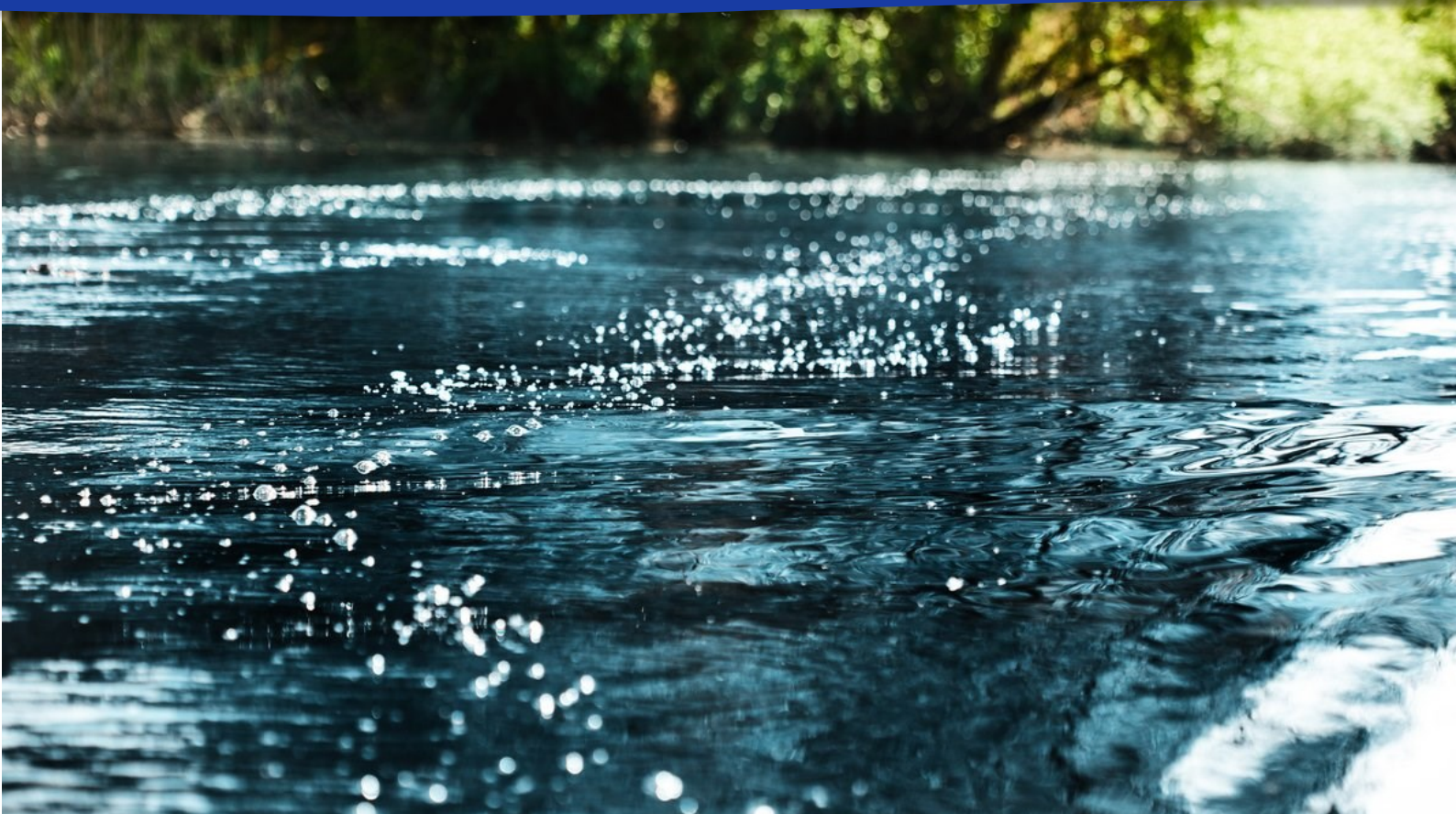
Minél **kevesebb vizet igénylő gazdálkodást** folytassunk, például otthonunkban használjuk újra a háztartási vizet, összegyűjtött esővízzel öntözzünk, vagy takarjuk a talajt a párologtatás csökkentése érdekében!

Ne öntsünk folyékony hulladékot, esetleg veszélyes hulladékot (permetlé, takarítószer stb.) az árokba, mert ez jelentős környezetszennyezést okozhat!

Ne gyomirtózzuk a csatornapartokat, rézsűket, mert a növényzet nélkül a csatorna könnyebben bemosódik, és a vízszállító képesség jelentősen csökkenhet!

© Proactive Cleaners

A projekttel, illetve a tervezett szemléletformálási akcióval kapcsolatban kérdés esetén az alábbi elérhetőséghez fordulhatnak:

**TARJÁN KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA**

<https://tarjan.hu/>

2831 Tarján, Rákóczi F. u. 39.

Tel.: (34) 372 613

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE